

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/31/2024
Identifikačné číslo spisu:	7815200742
Dátum vydania rozhodnutia:	09.10.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7815200742.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu C., narodeného D. zomrelého D. naposledy bytom Z. proti žalovaným 1/ N. E., narodeným D., 2/ P., narodenej D., o vypratanie bytu, vedenej Okresným súdom Rožňava pod sp. zn. 12C/25/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. januára 2018 sp. zn. 1Co/74/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolacie konanie zastavuje.

II. Žalovaným 1/ a 2/ sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozhodujúci o odvolaní žalobcu, označeným rozsudkom potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Rožňava (ďalej len „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) z 29. júna 2016, č. k. 12C/25/2015-123, ktorým prvoinštančný súd zamietol žalobu žalobcu domáhajúceho sa vypratania bytu č. XX, vo vchode č. XX na X. poschodí, v C. na N. č. D., zapísaného na LV č. D., kat. úz. C... Zhodne s názorom prvoinštančného súdu uviedol, že žalobca nepreukázal v konaní právny vzťah k uvedenému bytu, ktorý by ho oprávňoval k aktívnej legitimácii na vypratanie bytu žalovanými.

2. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal 28. marca 2018 dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorý však v priebehu dovolacieho konania dňa 1. decembra 2020 zomrel.

3. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „CSP“)), po zistení, že dovolanie podala strana sporu v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania (§ 161 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP) a zistil, že tieto podmienky splnené nie sú.

4. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

5. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

6. Podľa § 63 ods. 1 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

7. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

8. Podľa § 66 CSP, ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a § 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

9. V prejednávanej veci dovolateľ v priebehu dovolacieho konania zomrel. Táto skutočnosť mala za následok stratu jeho procesnej subjektivity ako jednej z procesných podmienok dovolacieho konania. Postup podľa § 63 CSP je tak možný iba v spojení s § 66 CSP, podľa ktorého ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a § 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

10. Dovolací súd v zmysle citovaného ustanovenia § 63 ods. 1 CSP skúmal, či má dovolacie konanie zastaviť alebo či v ňom môže pokračovať.

11. Pre posúdenie, či v dovolacom konaní možno pokračovať s prípadnými právnymi nástupcami žalobcu, bola rozhodujúca povaha veci, teda povaha uplatňovaného nároku. Prítom povahou veci treba rozumieť hmotnoprávnu povahu predmetu konania. Povaha veci neumožňuje v konaní pokračovať predovšetkým vtedy, ak práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide neprechádzajú na právnych nástupcov alebo vtedy, ak smrťou účastníka konania dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide. V zmysle § 63 ods. 2 CSP súd v konaní pokračuje najmä vtedy, keď sa jedná o majetkový spor.

12. V danom prípade malo byť predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutie odvolacieho súdu o potvrdení rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba o vypratanie bytu č. XX, vo vchode č. XX na X. poschodí, v C. na L. G.. D./XX, zapísaného na LV č. D., kat. úz. C.. Ide o spor majetkovej povahy, keďže v prípade úmrtia žalobcu (vypratania predmetného bytu sa domáhal titulom vlastníctva k nemu) sa mohol tohto práva domáhať aj jeho právny nástupca. Z obsahu spisu je zrejmé, že poverený notár R.. R. S. v dedičskom konaní po R. Q., ktoré sa viedlo pod sp. zn. 15D/255/2020 oznámil súdu, že dedičské konanie bolo ukončené uznesením 15D/255/2020, Dnot/16/2021 zo dňa 9. 8. 2023, ktoré nadobudlo v tento deň aj právoplatnosť. Konanie o dedičstve bolo zastavené a majetok nepatrnej hodnoty bol vydaný Y. R., ktorá sa postarala o pohreb poručiteľa (uznesenie na č. I. 299). Súd prvej inštancie si pripojil celý dedičský spis 15D/255/2020, pričom zo Zápisnice o pojednávaní zo dňa 14. 9. 2022 vyplýva, že tam boli prítomní dedičia dovolateľa (súrodenci dovolateľa) : U. Q., Y. Q., W. Q., Y. Y. Q., R. Q. a A. N.. Z bodu II. citovanej zápisnice vyplýva že všetci dedičia dedičstvo po poručiteľovi - dovolateľovi - odmietli podľa § 463 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 463 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič môže dedičstvo odmietnuť. Odmietnutie sa musí stať ústnym vyhlásením na súde alebo písomným vyhlásením jemu zaslaným.

13.1. Ak osoba povolaná dedič odmietne platne po náležitom poučení dedičstvo, vylučuje sa z dedenia po poručiteľovi, a to s účinnosťou odo dňa poručiteľovej smrti; nemôže sa teda ako dedič zúčastňovať konania o dedičstve (rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 30. marca 1977, sp. zn. 1Cz/25/1977, uverejnený v Zborníku stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR 1970-1983, č. IV, r. 1986, str. 807).

14. V predmetnom konaní preto neexistencia právnych nástupcov (z dôvodu odmietnutia dedičstva po zomrelom dovolateľovi) vylučovala, aby bolo možné v dovolacom konaní pokračovať. Najvyššiemu

súdu tak neostalo iné, než dovolacie konanie zastaviť (§ 63 ods. 1 v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

15. O náhrade trov dovolacieho konania bolo potom rozhodnuté podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP (a contrario), keďže stratu procesnej subjektivity žalobcu nemožno z povahy veci považovať za dôvod procesného zavinenia na zastavení konania.

16. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.